

choroby pasożytnicze zwierząt domowych cz. 4 Pasożyty wewnętrzne (endopasożyty) - PRZYWRY.

Autor: Anita Zielonka</br>weterynarz

PRZYWRY to bezwarunkowe pasożyty wewnętrzne kręgowców o ciele nieczłonowanym i listkowanym. Ich wielkość waha się w granicach kilku centymetrów.

Mają dwie przyssawki - okołogębową i brzusznią, a ich jelito zazwyczaj rozgałęzia się na dwa główne ramiona. Charakteryzuje je złożony cykl rozwojowy z co najmniej dwoma żywicielami. Przedstawicielem przywr jest motylca wątrobowa (*Fasciola hepatica*) będąca pasożytem ssaków roślinożernych, a niekiedy także człowieka. Postać dorosła pasożytuje między innymi w wątrobie, powodując jej uszkodzenia, a rozwój larw odbywa się w ciele wodnego ślimaka, zazwyczaj błotniarki stawowej. Innym dość powszechnym pasożytem (zwłaszcza w krajach tropikalnych) jest przywra krwi (*Schistosoma haematobium*), której dojrzała postać żyje w naczyniach krwionośnych jamy brzusznej człowieka. Żywicielem pośrednim tej przywry są wodne ślimaki. w odróżnieniu jednak od motylicy jej cerkarie nie czekają biernie na zjedzenie, lecz potrafią aktywnie wniknąć przez skórę do tkanek i naczyń krwionośnych człowieka. Przywra krwi jest przyczyną wielu stanów zapalnych u zarażonych osób, co niekiedy prowadzi do śmierci. Ciało przywr pokryte jest specjalnym bezpostaciowym oskórkiem, który chroni ją przed strawieniem przez enzymy gospodarza.

Opistorchoza wywołwana jest przez przywrę *opisthorchis felineus*. Zasiedla ona przewody żółciowe wątroby lub woreczek żółciowy. Występuje głównie u psów, kotów, lisów i człowieka. Jest to płaski robak szerokości do 2mm i długości do 13mm. Przywra ta potrzebuje, do swojego rozwoju, żywicieli pośrednich. Pierwszym z nich są zazwyczaj ślimaki bythynia leachi, drugim ryby karpowate, możliwy jest udział żywiciela dopełniającego – ryby drapieżne. Ssaki zarażają się zjadając zarażone ryby. Pasożyt ten uszkadza w sposób mechaniczny jelita, mięsz wątroby, przewody żółciowe. Często występująca duża ilość przywr prowadzi do zacopowania przewodów żółciowych. *Opisthorchis felineus* sprzyja również infekcjom bakteryjnym. Jej produkty przemiany materii działają uczulająco na żywiciela.

Objawy:

- objawy żółtaczk
- zaburzenia przewodu pokarmowego
- wymioty
- osłabiony apetyt
- wychudzenie
- powiększenie brzucha

Alarioza wywołwana jest przez przywrę *alaria alata*. Bytuje ona w żołądku i jelitach cienkich zwierząt mięsożernych. Szczególnie narażone na alariozę są psy swobodnie biegające po lesie lub na wsi. Rozwój przywry wymaga udziału żywicieli pośrednich. Pierwszy z nich to ślimaki rodzaju *planorbis*. Drugi to kijanki i żaby. Ssaki występują tu jako żywiele rezerwowi.

Larwa *alaria alata* po połknięciu przez żywiciela ostatecznego przebija ścianę jego żołądka (albo jelita cienkiego) i przechodzą do jamy brzusznej. Potem przez przeponę wnikają do jamy piersiowej i do mięszu płuc. Od czasu dostania się do organizmu psa do osiedlenia się w jego płucach mija około 24 godzin. W płucach przebywają około 12 dni i przeobrażają się w postać młodej przywry. Te wędrują do tchawicy i gardła gdzie są połykane i dostają się ponownie do przewodu pokarmowego.

Oddziaływanie przywr na narządy wewnętrzne, podczas wędrówki po organizmie żywiciela, powoduje ich perforację i stany zapalne.

Objawy:

- podniesiona wewnętrzna ciepłota ciała
- bolesny, utrudniony oddech
- biegunki
- wymioty
- osłabiony albo zmienny apetyt
- w przypadku szczeniąt mogą wystąpić objawy przypominające padaczkę

do dyskusji na ten i inne tematy zapraszamy na łamach naszego forum

